

**VILNIAUS ŽYGIMANTO AUGUSTO PROGIMNAZIJOS
PATYRIMINIO (PROJEKTO) UGDYMO(SI)
5-8 KLASĖSE
VEIKLOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Atsižvelgiant į Lietuvos švietimo sistemos siekį modernizuoti ugdymo procesą, skatinti ugdymo proceso metodų įvairovę, Vilniaus Žygimanto Augusto pagrindinės mokyklos 2022 metų veiklos plano prioritetus, Vilniaus Žygimanto Augusto progimnazijos 2022–2023 m. m. Pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planą, patvirtintą Vilniaus Žygimanto Augusto progimnazijos direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-98, 2022 – 2023 m. m. mokykloje organizuojama ilgalaikė patyriminio (projekto) ugdymo(si) veikla (toliau – patyriminio projekto veikla).
2. **Veiklos apraše naudojamos sąvokos:**
 - Patyriminio projekto veikla** – ugdymo procese mokytojų rengiama ir su mokiniais įgyvendinama pasirinktos krypties ilgalaikė veikla, skirta ugdyti ir įvertinti pasirinktos krypties mokinių kompetencijas.
 - Patyriminio projekto programa** (toliau – programa) – suformuluota konkreti patyriminio projekto veiklos tema pagal dalyką, išsikeltas veiklos tikslas, suformuluoti uždaviniai, numatytos ugdomos kompetencijos ir projektinės veiklos galutinis rezultatas.
 - Refleksija** – mokinio veiklų įsivertinimas, kaip sekėsi planuoti, įsitraukti, atlikti patyriminio projekto veiklas, siekti tikslų, uždavinių.
 - Numatomos pagrindinės patyriminio projekto veiklų kryptys:**
- 2.1. **integralus gamtos mokslų, matematikos, technologijų sričių** praktinės-tiriamosios veiklos darbas. Veiklą sudaro patyriminio projekto veiklos programa, praktinės-tiriamosios veiklos procesas, rezultatas ir pristatymas;
- 2.2. **menu** – kūrybinio pobūdžio darbai, kurių rezultatas – sukurtas arba atliekamas meno kūrinys (dailės kūrinys, filmas, šokis, spektaklis ir kt.). Veiklą sudaro patyriminio projekto veiklos programa, kūrybinis procesas, rezultatas ir kūrybinio darbo pristatymas;
- 2.3. **pažintinė-kultūrinė** – projektas, vykdomas siekiant plėtoti mokinių žinias apie Vilniaus miesto kultūrinius, istorinius ir/ar kitus objektus, asmenybes. Veiklą sudaro patyriminio projekto veiklos programa, praktinės veiklos procesas, rezultatas ir pristatymas;
- 2.4. **kalbiniai ir kiti projektai** – projektai, vykdomi siekiant gilinti mokinių užsienio kalbų žinias per tiriamąsias, kultūrinės, socialines veiklas. Kiti – socialiniai, sveikos gyvensenos projektai, skatinantys fizinį aktyvumą, gerinantys emocinę savijautą. Veiklą sudaro patyriminio projekto veiklos programa, praktinės veiklos procesas, rezultatas ir pristatymas.

**II. ILGALAIKIO PATYRIMINIO PROJEKTO VEIKLŲ ORGANIZAVIMO
TIKSLAS IR UŽDAVINIAI**

3. **Tikslas** – ugdyti besimokantįjį, o ne dalyko žinovą.
4. **Uždaviniai:**
 - 4.1. ugdyti mokinių gebėjimą tyrinėti, ieškoti bei susirasti reikalingą informaciją, ją sisteminti ir kūrybiškai pritaikyti;

- 4.2. ugdyti mokinių gebėjimą kelti tiriamosios veiklos tikslus, uždavinius, formuluoti problemą, planuoti ir įgyvendinti projekto etapus;
- 4.3. skatinti mokinių bendravimą ir bendradarbiavimą, mokant dirbti komandoje bei ugdyti socialines, emocines kompetencijas;
- 4.4. plėsti ugdymo(si) aplinką, palankią skirtingų gebėjimų mokinių saviraiškai;
- 4.5. mokyti spręsti probleminius uždavinius, susiejant pamokose įgytas teorines žinias su praktine patirtimi.

III. MOKINIŲ KOMPETENCIJOS, KURIŲ SIEKIAMA PATYRIMINIO PROJEKTO VEIKLA

5. Dalyvaujant patyriminio projekto veikloje, mokiniai pagilins pasirinkto dalyko, kurio mokosi pagal pagrindinio ugdymo bendrąsias programas, žinias, įgis šias kompetencijas:
 - 5.1. **kultūrinę** (kultūrinį sąmoningumą, pagrįstą žiniomis apie savo tautos, savo šalies, savo miesto kultūros tradicijas, kultūrų įvairovę, dabarties kultūros reiškinius);
 - 5.2. **komunikavimo** (gebėjimą kurti, suprasti faktus, požiūrius, asmenines nuostatas ir perduoti žinias etiškai naudojantis verbalinėmis ir neverbalinėmis priemonėmis bei technologijomis);
 - 5.3. **kūrybiškumo** (gebėjimą tyrinėti, generuoti, kurti, vertinti sau ir kitiems reikšmingas kūrybines idėjas, produktus, problemų sprendimus);
 - 5.4. **pažinimo** (gebėjimą pažinti save ir pasaulį, įsisavinant/perimant žmonijos kultūrinę patirtį, kritiškai mąstyti, numatyti problemų sprendimo būdus ir etapus);
 - 5.5. **pilietiškumo** (formuoti(s) vertybines nuostatas, supratimą, gebėjimą praktiškai veikti, ugdytis pilietinį tapatumą ir stiprinti pilietinę galią, kartu su kitais kūrybiškai ir socialiai atsakingai kurti demokratišką visuomenę, stiprinti Lietuvos valstybingumą);
 - 5.6. **socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos** (ugdyti(s) asmeninę savimonę ir savitvardą, socialinį sąmoningumą, gebėjimą kurti tarpusavio santykius, atsakingai priimti sprendimus, rūpintis fizine ir psichine sveikata);
 - 5.7. **skaitmeninę** (gebėjimą pažinti ir įvaldyti skaitmenines technologijas, kritiškai ir atsakingai naudotis jomis mokantis, dirbant, dalyvaujant visuomenės gyvenime).

IV. PATYRIMINIO PROJEKTO VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

6. Kiekvienas mokytojas, dirbantis 5-8 klasėse, iki 2023-01-27 parengia 5 dienių, t.y., 20 val. (5 d. po 4 val.) apimties patyriminio projekto programą (toliau – programa). Bendra progimnazijos patyriminio projekto tema – „**Atrask Vilnių**“. Kiekvienas dalyko mokytojas rengia programą, kurioje būtų suformuluota patyriminio projekto konkreti tema pagal dalyką, atsispindėtų keliamas tikslas, uždaviniai, ugdomos kompetencijos, numatytas rezultatas ir trumpai aprašytos suplanuotos veiklos (Priedas Nr. 1).
7. Mokinių grupės formuojamos:
 - 7.1. neformaliojo švietimo grupių sudarymo principu (apie 15 mokinių vienam mokytojui – projekto vadovui) iš metodinėms grupėms priskirtų klasių:
 - 7.1.1. **lietuvių kalbos ir literatūros, dorinio ugdymo, istorijos, muzikos metodinė grupė** – 5a, 5c, 5d, 6a, 6b, 6d (11 mokytojų, 173 mokiniai, apie 15-16 mok. gr. vienam mokytojui);
 - 7.1.2. **užsienio kalbų ir fizinio ugdymo metodinė grupė** – 5b, 7a, 7b, 7c, 7d, 7e (12 mokytojų, 164 mokiniai, apie 14-15 mok. gr. vienam mokytojui);
 - 7.1.3. **matematikos, IT, gamtos mokslų (biologija, chemija, fizika), technologijų, dailės, geografijos metodinė grupė** – 6c, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e (11 mokytojų, 137 mokiniai, apie 14-15 mok. gr. vienam mokytojui);
 - 7.2. veikla ir mokinių lankomumas fiksuojamas TAMO dienyne, sukūrus neformaliojo švietimo grupę.
8. Programos temą „Atrask Vilnių“ mokytojai integruoja į savo dėstomą dalyką. Ji turėtų būti patraukli ir įdomi mokiniams, numatomos veiklos skatinančios praktinius įgūdžius.

9. Mokytojas, dirbantis nepilnu krūviu (mažiau nei 9 kontaktinės pamokos per savaitę), gali rinktis kolegą, su kuriuo kartu rašo programą ir vykdo suplanuotas veiklas (gali būti dviejų skirtingų dalykų integruota programa).
10. Parašytas programos ir mokinių darbo grupių sąrašus tvirtinimui mokytojai pateikia pagal kuruojamus koncentrus direktoriaus pavduotojoms ugdymui iki 2023-01-27.
11. Patvirtintas programos mokytojai pristato savo grupės mokiniams 2023 m. vasario 6-10 d. Pristatymo metu mokiniai supažindinami su tema, tikslais ir uždaviniais, numatytais veiklomis, siekiamais rezultatais.
12. Patyriminio projekto veiklų dienos: **vasario 24 d.** (penktadienis), **kovo 30 d.** (ketvirtadienis), **balandžio 26 d.** (trečiadienis), **gegužės 23 d.** (antradienis), **birželio 5 d.** (pirmadienis). Paskutinė veiklų diena birželį skirta projektų pristatymui.
13. Mokytojas, numatytą projekto veiklų dieną negalintis vykdyti veiklų dėl svarbios priežasties (liga, laidotuvės ar kt.), informuoja kuruojančią pavduotoją ugdymui ir savo grupės mokinius, o projekto dienos veiklas vykdo kitu su mokiniais sutartu metu.

V. PATYRIMINIO PROJEKTO VEIKLOS PRISTATYMAS IR VERTINIMAS

14. Projektinių darbų veiklų galutinio rezultato pristatymo forma pasirenkama atsižvelgiant į projektinio darbo kryptį. Visi projektinių veiklų rezultatai turi turėti fizinę išraišką (sukurtas dailės kūrinys, technologijų gaminys, atliekamas kūrinys (šokis/spektaklis), kalbiniai, pažintiniai-kultūriniai, kiti projektai pristatomi pasirinkta laisva forma: fotoalbumas, plakatas, žurnalas, laikraštis ir t.t.).
15. Projektinių veiklų pristatymas organizuojamas atsižvelgiant į programose numatytas ir aprašytas patyriminio projekto veiklų rezultatų pristatymo formas (stendai, parodos, pranešimai ir t. t.)
16. Mokinių patyriminio projekto pasiekimai vertinami pažymiu. Galutinis įvertinimas fiksuojamas birželio 5 d. TAMO dienyne, sukūrus grupę „Patyriminio projekto veikla“.
17. Vertinimo kriterijai: įsitraukimas, komandinis darbas, kūrybiškumas, komunikaciniai gebėjimai, socialinis sąmoningumas, gebėjimas kurti tarpusavio santykį, kritinis mąstymas, problemų sprendimas. Veiklų vertinimo lentelė (Priedas Nr. 2).

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Patyriminio projekto ugdymo(si) organizavimo ir įgyvendinimo patirtys aptariamos metodinėse grupėse 2023 m. birželio mėnesį.
19. Projektinių darbų vykdymą progimnazijoje koordinuoja direktoriaus pavduotojos ugdymui pagal priskirtus koncentrus.
20. Progimnazija pasilieka teisę keisti šio aprašo tvarką.

Vilniaus Žygimanto Augusto progimnazijos
Patyriminio (projekto) ugdymo(si)
5-8 klasėse veiklos aprašo
priedas Nr. 1

VILNIAUS ŽYGMANTO AUGUSTO PROGIMNAZIJA

PATYRIMINIO (PROJEKTO) UGDYMO(SI) VEIKLOS PROGRAMA

TEMA
2022 – 2023 m. m.

Projekto vadovas/ai

Vardenis Pavardenis

Vilnius
2023 m.

Tikslas – ugdyti ...; gilinti žinias per patyrimines veiklas...; praplėsti suvokimą apie ...; analizuojant, tiriant įgyti praktines žinias...; praplėsti suvokimą, kaip galima žinias taikyti praktiškai...; skatinti domėjimąsi...

Uždaviniai:

1. Sudaryti...
2. Ugdyti...
3. Išsiaiškinti...
4. Sukurti...
5. Ištirti...
6. Analizuojant išsiaiškinti...
7. Apklausos būdu...

Ugdomos kompetencijos: kultūrinė, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo ir t.t.

Numatomas rezultatas: sukurs, pagamins, parengs patyriminių veiklų pristatymą tema

Suplanuotos veiklos:

Data	Veikla	Val. sk.	Pastabos
2023-02-24	Išvyka/susitikimas/edukacija ir t.t. ... Darbas grupėse... Pristatymas... Aptarimas... <i>Dienos refleksija</i>	4 val.	
2023-03-30	Išvyka/susitikimas/edukacija ir t.t. ... Darbas grupėse... Pristatymas... Aptarimas... <i>Dienos refleksija</i>	4 val.	
2023-04-26	Išvyka/susitikimas/edukacija ir t.t. ... Susitikimas su... Praktinės veiklos... Aptarimas... <i>Dienos refleksija</i>	4 val.	
2023-05-23	Medžiagos sistemimas... Pasirengimas projektinio darbo pristatymui...	4 val.	
2023-06-05	Projektinio darbo pristatymas	4 val.	

PATYRIMINIO PROJEKTO VEIKLŲ VERTINIMAS

		Kompetencijos	PIRMAS ŽINGSNIS (suprantu/veikiu, nes reikia) 3 t.	EINU TEISINGA KRYPTIM (suprantu/veikiu padedamas vadovo, grupės draugų) 4 t.	ARTI TIKSLO (aiškiai suprantu, įsitraukiu/veikiu savarankiškai) 5 t.	PATOBULĖJAU (suprantu/aktyviai įsitraukiu/iniciuoju, turiu idėjų, galiu padėti kitiems) 6 t.
P	ažinau	kultūrinė/ pilietinė	stebi ir atpažįsta reiškinius ☐	atpažįsta, geba palyginti ☐	sistemina, apibūdina ☐	analizuoja, interpretuoja, daro išvadas ☐
A	tradau	pažinimo	apibūdina reiškinius ir procesus ☐	eksperimentuoja, lygina procesus ☐	kelia ir nagrinėja probleminius klausimus ☐	taiko įvairius probleminių klausimų sprendimus, lygina, daro išvadas ☐
T	yrinėjau	kūrybiškumo	domisi, kelia klausimus, ieško sprendimo būdų ☐	siūlo idėjas ir/ar sprendimo būdą ☐	pagal vieną ar kitą savybę įvardina sprendimo būdus ☐	savarankiškai įvardina problemą, skirtingas sprendimo galimybes ☐
I	investavau	įsitraukimas į grupės darbą	dalyvauja ☐	dalyvauja gavęs konkrečią užduotį ☐	įsitraukia į veiklas savarankiškai ☐	aktyviai įsitraukia, turi idėjų, inicijuoja ☐
R	ūpinausi	socialinė, emocinė	geba apibūdinti savo emocijas, atsakomybes ☐	atpažįsta savo ir kitų emocijas, žino savo atsakomybes ☐	atpažįsta ir apibūdina skirtumus tarp teigiamų ir neigiamų emocijų, atsakingai mezga socialinį ryšį ☐	atsakingai ir sąžiningai mezga socialinį ryšį, valdo emocijas, kuria draugišką santykį ☐
K	omunikavau	komunikavimo, skaitmeninė	pritaiko rekomenduojamas komunikavimo priemones ir formas ☐	savarankiškai atrenka ir taiko įvairias komunikavimo priemones ir formas ☐	savarankiškai atrenka ir taiko tinkamiausias komunikavimo priemones ir formas ☐	komunikuojant sąžiningai taiko tinkamiausias raiškos formas per kurias išreiškia savo asmenybę, remdamasis gerosios praktikos pavyzdžiais ☐
						IŠ VISO:

Patyriminio projekto veikla vertinama kriteriniu būdu: kad gautų minimalų teigiamą įvertinimą, mokinys turi surinkti 1/3 galimų taškų. Remiantis proporcijomis, sudaroma pažymių – surinktų taškų lentelė:

Pažymys	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Procentai	0-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75-84	85-94	95-100